

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka v právní věci

žalobce: **J. S.**, narozený X,
bytem X,
zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem,
sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6,

proti
žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**,
sídlem Palackého náměstí 375/4, 128 00 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2021, č. j. MZDR 11323/2021-2/PRO,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2021, č. j. MZDR 11323/2021-2/PRO, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **11 228 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2021, č. j. MZDR

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

11323/2021-2/PRO, jímž bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 9. 2. 2021, č. j. ZUUL 1051/2021, jímž byla odmítnuta žalobcová žádost o informace ze dne 27. 8. 2020 podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), kterou se žalobce domáhal poskytnutí 3 nejaktuálnějších protokolů o měření prašnosti a chemických látek v ovzduší vykonané povinným subjektem za úplatu pro soukromé společnosti, při kterých bylo zjištěno překročení hygienických limitů. Napadené rozhodnutí je odůvodněno tím, že odvolání bylo podáno opožděně, neboť rozhodnutí povinného subjektu bylo žalobci doručeno do datové schránky dne 9. 2. 2021, lhůta k podání odvolání tedy uplynula dne 24. 2. 2021, přičemž žalobce podal odvolání dne 8. 3. 2021. O lhůtě byl žalobce v napadeném rozhodnutí poučen.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě argumentuje tím, že rozhodnutí povinného subjektu bylo dne 9. 2. 2021 dodáno do žalobcovy datové schránky. Žalobce se do datové schránky přihlásil až dne 22. 2. 2021. Mezitím však účinky doručení rozhodnutí nastaly po uplynutí 10 denní lhůty, přičemž bylo předmětné rozhodnutí doručeno fikcí. Účinky doručení tedy nastaly až dnem 19. 2. 2021. Jelikož bylo rozhodnutí povinného subjektu doručeno žalobci dne 19. 2. 2021, byl poslední den lhůty k podání odvolání až den 8. 3. 2021, kdy žalobce odvolání skutečně podal. Nesprávným zamítnutím odvolání pro opožděnost, a nezabýváním se věcnými námitkami tak dle žalobce došlo k nepřipustnému odepření spravedlnosti. Žalobce uvedl, že povinný subjekt při doručování pochybil, neboť opomenul při vytváření datové zprávy vyznačit příznak „do vlastních rukou“, přičemž v důsledku toho nebylo v rozporu se zákonem doručováno žalobci rozhodnutí povinného subjektu do vlastních rukou. Do datové schránky žalobce se přihlásila toliko pověřená osoba, a tedy nemohlo dojít k účinnému doručení.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný konstatoval, že při vydávání napadeného rozhodnutí vycházel z podkladů, jež mu byly poskytnuty povinným subjektem a z nichž bylo zřejmé, že rozhodnutí povinného subjektu bylo žalobci doručeno dne 9. 2. 2021. Žalovaný poznamenal, že doručování do datových schránek se řídí speciální právní úpravou zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), jež výslovně vylučuje aplikaci jiných pravidel pro doručování. Z toho důvodu nemohlo dojít k nezákonnému postupu při doručování, pokud zásilka nebyla označena příznakem „do vlastních rukou“. Dále měl žalovaný za to, že žalobce nijak neprokázal, že se rozhodnutí povinného subjektu dostalo do jeho osobní sféry až dne 19. 2. 2021 a že z žaloby nevyplývá, že by pověřená osoba žalobce s obsahem rozhodnutí neseznámila. Žalovaný takové případné pochybení povinného subjektu považoval toliko za formální, jež neodůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí.

Replika žalobce

4. Žalobce uvedl, že pro počátek běhu odvolací lhůty je podstatné toliko skutečné datum doručení rozhodnutí povinného subjektu a chybná informace o datu doručení, již měl žalovaný, nemění nic na faktické včasnosti podání odvolání. Dále žalobce konstatoval, že otázka, zda je při doručování do datové schránky nutné označit datovou zprávu příznakem „do vlastních rukou“, je již judikaturou vyřešena tak, že správní orgán má povinnost i při doručování do datové schránky označit příslušnou datovou zprávu příznakem „do

vlastních rukou“. Žalobce poukázal na to, že nemusí dokazovat, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno, tuto povinnost má naopak žalovaný.

Posouzení věci soudem

5. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
6. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Z obsahu správního spisu povinného subjektu soud zjistil, že dne 27. 8. 2020 podal žalobce žádost o informace, kterou se domáhal poskytnutí 3 nejaktuálnějších protokolů o měření prašnosti a chemických látek v ovzduší vykonané povinným subjektem za úplatu pro soukromé společnosti, při kterých bylo zjištěno překročení hygienických limitů. Povinný subjekt žádost o informace odmítl rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. ZUUL 1051/2021. Z doručanky datové zprávy (ID zprávy 871078487) soud zjistil, že rozhodnutí bylo zasíláno žalobci do datové schránky, přičemž zpráva neměla zaškrtnutý příznak „Do vlastních rukou“; zpráva byla dodána do datové schránky žalobce dne 9. 2. 2021, přičemž téhož dne se do datové schránky přihlásila pověřená osoba ve smyslu § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech. Žalobce podal odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu dne 8. 3. 2021, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
8. Dle § 17 odst. 1 zákona o elektronických úkonech, umožňuje-li to povaha dokumentu, orgán veřejné moci jej doručuje jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje na místě. Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Doručuje-li se způsobem podle tohoto zákona, ustanovení jiných právních předpisů upravující způsob doručení se nepoužijí. Dle odst. 3 tohoto ustanovení dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Dle odst. 4 téhož ustanovení, nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení.

9. Dle § 8 odst. 6 písm. a) zákona o elektronických úkonech je k přístupu do datové schránky dále oprávněna pověřená osoba, kterou je u datové schránky fyzické osoby fyzická osoba pověřená osobou, pro niž byla datová schránka zřízena, a to v rozsahu jí stanoveném.
10. Dle § 19 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil. Správní orgán doručí písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Nelze-li písemnost takto doručit, může ji doručit správní orgán sám; v zákonem stanovených případech může písemnost doručit prostřednictvím obecního úřadu, jemu naroveň postaveného správního orgánu nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení; je-li k řízení příslušný orgán obce, může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie. Dle odst. 5 téhož ustanovení do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba. Dle § 72 odst. 1 věty první správního řádu se rozhodnutí účastníkům oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením.
11. Ve věci není sporné, že v souladu s § 19 odst. 5 ve spojení s § 72 odst. 1 správního řádu se meritorní rozhodnutí správního orgánu doručuje „do vlastních rukou“ účastníka řízení, respektive tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil (§ 20 odst. 2 správního řádu). Současně podle § 19 odst. 1 správního řádu platí, že správní orgán přednostně doručuje písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Jádrem sporu mezi účastníky řízení je však otázka, zda je správní orgán povinen při doručování meritorního rozhodnutí vyznačit v datové zprávě, že se jedná o doručení „do vlastních rukou“, respektive zda doručení „do vlastních rukou“ ve smyslu správního řádu má stejný význam jako doručení „do vlastních rukou“ dle zákona o elektronických úkonech.
12. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 As 206/2018-42, v němž Nejvyšší správní soud v obdobné skutkové a právní věci, kdy správní orgán neoznačil příslušnou datovou zprávu příznakem „do vlastních rukou“, uvedl že *„[s]myslem zákona o elektronických úkonech je tedy při doručování prostřednictvím datových schránek rozlišovat pouze ‚běžné‘ doručení od doručení ‚do vlastních rukou adresáta‘, bez ohledu na to, zda se jedná o písemnost, která je doručována v obálce s modrým pruhem, nebo pruhem červeným. NSS proto souhlasí se stěžovatelem, že rovněž při doručování datovou schránkou se tedy uplatní § 19 odst. 4 ve spojení s § 72 odst. 1 správního řádu v rozhodném znění, podle kterého se meritorní správní rozhodnutí doručují ‚do vlastních rukou‘. Správní orgány jsou v takovém případě povinny označit datovou zprávu příznakem ‚do vlastních rukou‘.“*
13. V posuzovaném případě bylo meritorní rozhodnutí povinného subjektu doručováno do datové schránky žalobce. Povinný subjekt tedy rozhodnutí doručoval správně do datové schránky žalobce, avšak v rozporu s výše uvedenými závěry neoznačil příslušnou datovou zprávu příznakem „do vlastních rukou“. Z doručenky pak vyplývá, že písemnost byla do datové schránky žalobce doručena dne 9. 2. 2021, kdy se přihlásila pověřená osoba s právem přístupu ke zprávě ve smyslu § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech. Ve věci není sporu o tom, že pověřená osoba neměla oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou, tedy s ohledem na rozsah svého oprávnění neměla přístup k dodanému dokumentu. Zároveň nebylo zjištěno, že by se žalobce s obsahem písemnosti seznámil již v den, kdy se

do datové schránky přihlásila pověřená osoba, která však neměla oprávnění číst písemnosti určené do vlastních rukou. Je tak nutno dospět k závěru, že materiální funkce doručování nebyla naplněna. Závěr žalovaného, že lhůta pro podání odvolání skončila dne 24. 2. 2021, a odvolání podané dne 8. 3. 2021 je opožděné, tak nelze považovat za správný.

14. Soud naopak dospěl k závěru, že odvolání žalobce podal v zákonné lhůtě, neboť rozhodnutí povinného subjektu bylo žalobci doručeno fikcí dle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech dne 19. 2. 2021, a posledním dnem lhůty pro podání odvolání tak byl den 8. 3. 2021, kdy také žalobce odvolání podal.
15. Z uvedeného je tak zřejmé, že tím, že žalovaný zamítl včasné odvolání žalobce dle § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné, porušil podstatným způsobem ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, čímž je řízení stiženo vadou dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
16. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení zrušil. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný povinen projednat odvolání žalobce. Žalovaný je právním názorem vysloveným soudem v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
17. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalobce na jednání trval, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
18. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za podání žaloby, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – písm. a); podání žaloby – písm. d)], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu] a z částky 1 428 Kč představující 21% DPH, kterou byl advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů. Soud nepřiznal žalobci odměnu za úkon jeho právního zástupce spočívající v replice k vyjádření žalovaného, neboť toto podání neobsahuje nad rámec žaloby žádnou novou argumentaci. Repliku k vyjádření žalovaného proto nelze považovat za účelně vynaložený náklad řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. prosince 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu